

Hlas farnosti

ročník
XXXIII.
č. 35
30. 8. 2026

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Katechéza Sv. Otca Leva XIV.: Liturgická reforma chcela, aby veriaci neboli nemí diváci

Drahí bratia a sestry,

v tejto poslednej katechéze o konštitúcii Sacrosanctum Concilium sa dnes chcem zastaviť pri dôvodoch, pre ktoré chceli konciloví otcovia podporiť reformu liturgie. V tomto smere je veľmi poučný tretí List z koncilu, ktorý kardinál Giovanni Battista Montini, vtedajší milánsky arcibiskup, poslal 28. októbra 1962 veriacim svojej cirkvi. Budúci pápež svätý Pavol VI. vtedy napísal, že veriaci „nemôžu a nesmú zostať nemí a pasívni. Ich fyzická prítomnosť nemôže byť v súlade s ich duchovnou neprítomnosťou.“

Súzvuk týchto vyjadrení s tým, čo sa následne objavilo v 48. bode koncilovej konštitúcie, je zrejmý: „Preto sa Cirkev veľmi stará o to, aby veriaci neboli prítomní na tomto tajomstve viery ako cudzí a nemí pozorovatelia, ale aby ho pomocou obradov a modlitieb dobre chápali a na posvätnom úkone sa zúčastňovali vedome, nábožne a aktívne, aby sa poučili Božím slovom, občerstvili sa pri stole Pánovho tela a vzdávali Bohu vďaky; a keď prinášajú nepoškvrnenú obeť, aby sa nielen rukami kňaza, ale spolu s ním naučili obetovať samých seba a skrze Krista – prostredníka sa deň čo deň zdokonaľovali v jednote s Bohom a medzi sebou, aby napokon bol Boh všetko vo všetkých.“ (SC, č. 48) V týchto slovách možno postrehnúť obnovené vedomie hodnoty liturgie. Prostredníctvom rituálnych úkonov Cirkvi, pri ktorých sa uskutočňuje pamiatka diela spásy, dostávame možnosť prežívať skutočný vzťah s Bohom a vstupovať do kontaktu so spásnou udalosťou. Keďže gestá a slová posvätné liturgie sú rozhodujúce pre uskutočnenie tejto skúsenosti, účasť veriacich nemôže byť pasívna. Koncilová reforma tým, že postavila do centra to, čo tvorí jadro skúsenosti Cirkvi, chcela nechať zažiariť liturgiu ako „prvotný prameň tej božskej výmeny, prostredníctvom ktorej sa nám odovzdáva Boží život“. Z tohto presvedčenia vyplynula potreba sprístupniť všetkým veriacim vo väčšej miere bohatstvo biblických textov a modlitieb a zároveň zjednodušiť usporiadanie slávenia oproti tomu, ktoré stanovovali dovtedy platné liturgické knihy. Liturgia je totiž živou skutočnosťou, a preto v priebehu stáročí vždy podliehala vývoju a zmenám. Učiteľský úrad Cirkvi prispôboval jej formy potrebám jednotlivých období. Nie je teda prekvapujúce, že aj Druhý vatikánsky koncil, s najväčšou úctou k dedičstvu tradície a práve preto, aby ho viac sprístupnil, považoval za potrebnú revíziu liturgických kníh.

Cieľ, na ktorom koncilovým otcom záležalo, je výslovne uvedený v 21. bode konštitúcie Sacrosanctum Concilium: „Aby kresťanský ľud mohol z posvätné liturgie bezpečnejšie dosiahnuť hojnosť milostí, svätá matka Cirkev si starostlivo želá uskutočniť všeobecnú obnovu liturgie. Liturgia totiž pozostáva z nemennej časti, pretože je z Božieho ustanovenia, a z častí podliehajúcich zmene, ktoré sa časom môžu, ba aj musia meniť, ak azda do nich prenikli prvky, ktoré už celkom nezodpovedajú vnútornej povahe samej liturgie, alebo sa ukázali menej vhodnými. Pri tejto obnove treba texty a obrady usporiadať tak, aby jasnejšie vyjadrovali sväté veci, ktoré naznačujú, aby ich kresťanský ľud, nakoľko je to možné, mohol ľahko chápať a mal na nich účasť plným, aktívnym a spoločným slávením.“ Rozlíšenie medzi božskými, nemeniteľnými prvkami liturgie a ľudskými prvkami, ktoré naopak „môžu podliehať rozličným zmenám, schváleným posvätnou hierarchiou za pomoci Ducha Svätého, podľa potrieb čias, okolností a duší“, pochádza už z encykliky Mediator Dei pápeža Pia XII. Napokon, túžba po „všeobecnej reforme“ nevznikla náhle, ale prejavovala sa už v pôsobení pápežov od začiatku 20. storočia, v súlade s podnetmi liturgického hnutia. Požiadavku, aby veriaci neboli na sláveniach prítomní „ako cudzí alebo nemí diváci“, už pripomenula apoštolská konštitúcia Divini Cultus pápeža Pia XI. Možno tiež pripomenúť zásahy Pia XII. do usporiadania obradov Veľkého týždňa, ktoré znovu

zaradil do hodín zodpovedajúcich udalostiam Veľkej noci po tom, čo sa po stáročia slávili už v ranných hodinách. Liturgická reforma podporená Druhým vatikánskym koncilom teda stojí v línii živej tradície Cirkvi. Jej správne pochopenie nám umožňuje odmietnuť aj zneužitia, ku ktorým došlo v niektorých častiach Cirkvi v pokoncilovom období a ktoré sa, žiaľ, miestami vyskytujú ešte aj dnes, keď sa niektoré princípy, na ktorých bola samotná reforma založená, absolutizujú alebo nesprávne chápu. V tejto súvislosti stojí za to pripomenúť tvrdenie koncilovej konštitúcie, že „liturgické slávenia nie sú súkromné aktivity, ale slávenia Cirkvi, ktorá je ‚sviatosťou jednoty‘, čiže svätým ľuďom zhromaždeným a usporiadaným pod vedením biskupov. Preto patria celému telu Cirkvi, robia ho zjavným a pôsobia naň“ (SC č. 26). Je teda predovšetkým zodpovednosťou pastierov, biskupov, ale aj každého jednotlivého kňaza, chrániť a podporovať liturgiu, ktorá pri rešpektovaní liturgických noriem žiari ušľachtilou jednoduchosťou a tak zjavuje Cirkev jednu, svätú, katolícku a apoštolskú. Takáto liturgia bude zároveň základným prostriedkom evanjelizácie, nástrojom milosti, prostredníctvom ktorého sa, ako učí koncil, môžeme naučiť obetovať samých seba a prostredníctvom Krista sa zdokonaľovať v jednote s Bohom a medzi sebou.

www.tkkbs.sk

OZNAMY NA DVADSIATU DRUHÚ NEDEĽU V CEZROČNOM OBDOBÍ

3.9.	Štvrtok	Sv. Gregor Veľký, pápež a učiteľ Cirkvi, <i>spomienka</i>
6.9.	Nedeľa	DVADSIATA TRETIA NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú *férie Cezročného obdobia*.

- **V pondelok sa začína nový školský rok 2026/2027.** Vyzývanie Ducha Svätého – *Veni Sancte* – o pomoc všetkým žiakom a učiteľom budeme pri svätých omšiach: v utorok o 8.30 vo farskom kostole so žiakmi a učiteľmi cirkevnej ZŠsMŠ Š. Moyses. Budúcu nedeľu o 11.00 vo farskom kostole bude „*Veni Sancte*“ so všetkými žiakmi a študentmi našej farnosti.
- **V tomto týždni je prvý piatok v mesiaci.** Vo farskom kostole budeme svedčať denne od 16.00 a v piatok už od 15.00 hod., kedy vyložíme Oltárnu sviatosť na poklonu a osobné odproszenie, a pomodlíme sa *korunku Božieho milosrdenstva*. Pred svätou omšou zakončíme poklonu prvopiatkovou odprosujúcou pobožnosťou. Chorých a nevládných budeme svedčať v piatok dopoludnia.
- **Vo štvrtok bude na záver večernej svätej omše prvoštvrtková pobožnosť** pred vyloženou Oltárnou sviatosťou, pri ktorej sa budeme modliť za nové duchovné povolania.
- **Prvosobotný fatimský program** v Starých Horách bude ako zvyčajne. V našom farskom kostole sa posvätný ruženec spoločne pomodlíme o 16.00 hod.
- Detský farský zbor opäť po prázdninovom oddychu pokračuje a už nasledujúcu nedeľu bude spievať na detskej sv. omši o 11:00 hod. Pozývame deti, ale aj celé rodiny pridať sa k nám, zažiť milé spoločenstvo, chváliť Pána spevom a hrou na hudobné nástroje. Nácviky budú bývať **vo štvrtok o 15:30 hod. na fare** a v nedele pred detskou sv. omšou vo **farskom kostole**. Prvý nácvik bude už tento štvrtok 3.9.2026 spojený s obľúbeným krúžkom „Kecálek“ Tešíme sa na Vás!
- Oznamujeme že spúšťame aj novú farskú stránku. Novú web stránku od 1.9. nájdete pod odkazom **www.farabb.sk**. Bližšie informácie sú uvedené na výveske.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.farabb.sk e-mail: fara.bb.mesto@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moyses, 1, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		